

Mervi Rissanen: Pimeydestä kutsuttu

Arvostelu: Aarne Pynnönen

Kun käytin E.A.Poen runoa Korppi Laivojen lunnaiden lukuväleissä, jouduin selittelemään. Tätä tarvetta ei varmaan ilmene Mervi Rissanen Korppi-siteerauksissa, ainakaan siinä viimeisessä loppuvärssyssä.

Vanha latinisti ja uskollinen ystäväni Eero Alarik Hujanen lausuisi "tempora mutantur, nos et mutantur in illis". Vielä pari vuosikymmentä sitten vastaavan kirjan/elokuvan kulmaan olisi lyöty K18 -leima ja varoitettu kirjan vaarallisuudesta heikkohermoisille.

Elokuva hivutti kauhun Hitchcockin Psychon kautta tajuntaamme ja Stephen King lanseerasi fantasiakauhun kirjojensa kautta elokuvan maailmaan. Kenttä olikin jo vastaanottavainen H Potterille ja kukaan ei enää sävähdä mistään, paitsi, jos sittenkin? Mervin tarina on jalostunut muoto kaikista mainituista. Siinä, missä Mervi hivuttaa kauhun sisuksiimme sadalla sivulla, tarvitsi kauhun muka-ammattilainen S King monta sataa sivua, mutta hän onkin vasta kauhukoulun ala-asteella.

Näin korutonta kertomaa harvoin olen saanut painettuna lukea, koska en ole fantasiakauhun harrastaja. Siksi jouduin jo muutaman sivun jälkeen käymään kauhun esikoulun lukemalla Heikki Tikkanen kirjan Olevaisen yöpuoli: Vaimosniemen kummitus ja 50 muuta poltergeistia. Vasta tämän jälkeen katsoin olevani kypsä lukemaan koko kirjan. Kirjaa en käy yhtään esittelemään, etten turmelisi lukijoiden nautintoa. Mutta luettelen joukon poltergeistisia termejä, sijoitelkaa ne mielessänne kahden teinitytön kokemusmaailmaan: spiritismi, tele- ja autokinesia, sähkökatkot ym. valoilmiot, varjot, kolinat, raapimisjäljet, naamioidut hahmot pihamailla, äänet puhelimissa tai muuten, mädän hajut ja paljon muuta moneen kertaan. Tällaisella genrellä tuntuu olevan ns. tilaus juuri nyt, kun mikään tavallinen ei enää riitä kirjoitettuna eikä nähtynä. Kirjana tämä on jännittävää luettavaa, mutta mainittujen nuorten kohdalta jo selvisi (vaikka se oli toki fiktiota), että kirjaa useammin näitä asioita joudutaan pohtimaan psykiatrien vastaanotoilla ja mielisairaaloitten kammioissa, ja silloin ei ole enää fiktiosta kysymys.

Hauskempiin asioihin mennäkseni, Mervin tapa kertoa on vakavan hauska, tarkka ja terävä. Kirjaa on teknisesti helppo lukea, kaikki on paikallaan. Minua miehenä jäi mietityttämään taas kerran tämä yksityiskohta: jos normaalisti raitis mies ottaa kerran juhlakännin, ovat äidit ja tyttäret erimielisyytensä hetkeksi sopien sen kimpussa vihapäin ja kauan. Kysymys: onko naisilla sellainen sukupuolisidonnainen geeni vai onko se kotona opittu tapa, koulussa, missä ja miksi? Näin stereotyyppisesti tässäkin naiset rökittivät tarinan miesparkaa, ainoaa turvaansa, jolla ei aina ollut muutenkaan helppoa vallitsevan kaaoksen keskellä.

Mutta niin hyvin oli teksti rakennettu, että edes tuo iänaikainen ?alkaa katoamaan, painumaan, kohoamaan, riisumaan, virkoamaan, kehräämään, hermostuttamaan, säntäilemään, pelkäämään jne. ei saanut huonokuntoista pilkunviilaushermoni juuri värähtämään.

Tiukkaa jännitystä, eikä suinkaan vaaraksi kenellekään, kunhan vitsailin, että tarttuisitte kirjaan. Se on satavarmasti lukemisen arvoinen.